

gingen toe te laten – die drie waren als Nederlandse creaturen beschouwd. Naast de Sowjet-Unie uitten Australië en China zich het felst anti-Nederlands; de Australiërs stelden daarbij voor dat het Nederlands-Indonesische conflict zou worden onderworpen aan arbitrage door een commissie van drie: één lid aan te wijzen door Nederland, één door de Republiek, één door de Veiligheidsraad. De Nederlandse delegatie bij de Verenigde Naties wist evenwel dat achter de schermen door de Amerikanen en Britten hard werd gewerkt om een voor Nederland gunstiger resolutie in stemming te doen brengen. Dat laatste lukte. De resolutie die tenslotte op 24 augustus met algemene stemmen werd aangenomen, hield in dat de Bataviase beroepsconsuls van Amerika, Engeland, Frankrijk, China, Australië en België de naleving van het wederzijdse bevel om het vuren te staken, zouden controleren en dat er, wel verre van een commissie van arbitrage met een anti-Nederlandse meerderheid, een Commissie van Goede Diensten zou komen, óók van drie leden, maar dan één aan te wijzen door Nederland, één door de Republiek, één door die eerste twee leden samen.

Die resolutie betekende een grote versterking van de positie van de Republiek: het conflict was geïnternationaliseerd en de Republiek met Nederland op één lijn gesteld.

Voor Nederland betekende de resolutie in de eerste plaats dat de opmars naar Djokjakarta (van Mook had voor 'Cato' een nieuwe begin-datum doorgegeven: 28 augustus) dubbel riskant was geworden. Te voorzien viel dat dan in de Veiligheidsraad het voorstel zou worden gedaan om sancties tegen Nederland te nemen – welnu, toen het *State Department* deed weten dat de Verenigde Staten zich niet tegen dat voorstel zouden verzetten (en dus aan sancties medewerking zouden verlenen), was de kous af. Van Mook kreeg te lezen dat er in de gegeven situatie geen sprake mocht zijn van een opmars naar Djokja. Hij gaf zijn plan op en Spoor moest na een bewogen gesprek met de landvoogd, tevens opperbevelhebber, waarbij deze een beroep deed op de eed die Spoor als officier had afgelegd, zijn bevel om 'Cato' op 28 augustus in te zetten, annuleren.

Moest Nederland nu ook de resolutie van de Veiligheidsraad aanvaarden?

Van Mook werd naar Den Haag geroepen. Pas toen hij, door enkele van zijn adviseurs vergezeld, was aangekomen, realiseerde hij zich dat wat hij had gewenst, gezien de te verwachten internationale reacties onuitvoerbaar was. 'Voortgezette actie', zo seinde hij op 8 september aan Idenburg die als zijn plaatsvervanger optrad, zou Nederland 'machteloos